

2070818720

Vragen van het lid Jasper van Dijk (SP) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mw. Van Bijsterveldt-Vliegenthart, over problemen met de reken- en taaltoets op de Pabo. (Ingezonden 23 april 2008)

Vraag 1

Kunt u een overzicht geven per pabo-opleiding van het aantal feitelijke en geprogrammeerde uren rekenen, wiskunde en taal, ondanks het feit dat dit aan de instellingen wordt overgelaten? Zijn deze contacturen toegenomen sinds vorig jaar veel pabo-studenten de opleiding moesten verlaten omdat zij de reken- en/of taaltoets niet haalden? 1)

Antwoord op vraag 1

Medio 2008 zal de HBO-raad een monitor rondom remediëring reken- en taalvaardigheden binnen de pabo's presenteren.

Vraag 2

Wat is voor u een aanleiding om de problemen rond het rekenonderwijs en de rekentoetsen nader te onderzoeken, aangezien u aangeeft dat de ernstige klachten in het onderzoek van de LSVb voor u geen aanleiding zijn voor verder onderzoek? Hoeveel klachten moeten er nog komen voordat u onderzoek gaat doen?

Antwoord op vraag 2

De Monitor Beleidsagenda Lerarenopleidingen 2005-2008 geeft een genuanceerd beeld over de stand van zaken rond de reken- en taaltoetsen op de pabo's. Een substantieel deel van de klachten in het LSVb-rapport betreft de inzage van de toetsen. Hierover zal een gesprek plaatsvinden tussen HBO-raad, LSVb en Cito.

Vraag 3

Waarom heeft alleen de Pabo van de Hogeschool Rotterdam toestemming gekregen om pas na twee jaar de reken- en taaltoets af te nemen? Acht u dit een rechtvaardig besluit? 2)

Antwoord op vraag 3

De problematiek op de Hogeschool Rotterdam was van dien aard dat verlenging nodig was om kansrijke studenten alsnog met succes de reken- en taaltoets te doen afronden. Studenten waarvan aan het einde van het eerste studiejaar duidelijk is dat zij het vereiste reken- en taalniveau nooit zullen halen, krijgen een negatief bindend studieadvies. Zij dienen de opleiding te beëindigen. Studenten die wel kansrijk zijn, maar meer tijd nodig hebben om het vereiste niveau te bereiken, krijgen een jaar extra. Is het vereiste niveau aan het einde van het tweede jaar onverhoopt nog niet bereikt, dan zal de desbetreffende student de opleiding alsnog moeten verlaten. Gelet op de specifieke problematiek waarmee de studenten te kampen hebben en de zorgvuldige afweging die hieraan ten grondslag ligt, acht ik dit een rechtvaardig besluit.

Vraag 4

Deelt u de mening dat de uitval op de pabo's (38 procent, voor allochtonen 52 procent) terug kan worden gedrongen wanneer meer wordt ingezet op reken- en taalonderwijs? Zo ja, bent u bereid om hiertoe in overleg te treden met de HBO-raad? Zo nee, hoe gaat u de uitval terugdringen?

Antwoord op vraag 4

Aangenomen mag worden dat de uitval kan worden teruggedrongen wanneer er meer wordt ingezet op reken- en taalonderwijs. Veel pabo's besteden hieraan al de nodige tijd en aandacht. Over de pabo-toetsen vindt regelmatig overleg plaats met de HBO-raad. Ik ben voornemens de uitval terug te dringen door met name in te zetten op het voortraject. Immers daar moet het niveau rekenen taal op een zodanig niveau worden gebracht dat de pabo-instroomtoetsen niet meer nodig zijn. Zie de beleidsreactie op het rapport Meijerink die op 28 april 2008 naar de Tweede Kamer is gestuurd.

Vraag 5

Wat is uw oordeel over de conclusie van een enquête van het Freudenthal Instituut dat "het bijspijkeren zelden adequaat gebeurt vanwege de randvoorwaarden als tijdgebrek, veelal gebaseerd op economische motieven of op verschillen van inzicht tussen het management en de vakdocenten om de problemen aan te pakken en als gevolg van het optreden van een overheid die alleen de politieke problemen beoogt op te lossen"? 3)

Antwoord op vraag 5

Veel pabo's bieden hun studenten de mogelijkheid tot remediëring. Overigens mag ook van de studenten zelf een extra inzet worden verwacht. Het gaat bij de rekentoetsen immers om niveau van groep 8 van het basisonderwijs. De uitspraak dat de overheid alleen de politieke problemen beoogt op te lossen, doet geen recht aan de inzet van zowel de opleidingen, scholen, (adspirant-)studenten als de overheid om het niveau van reken- en taalonderwijs in de volle breedte op een hoger niveau te brengen. In dat verband wijs ik op de beleidsreactie doorlopende leerlijnen rekenen en taal die op 28 april 2008 naar de Tweede kamer is gestuurd in reactie op het rapport Meijerink.

Vraag 6

Welk bedrag is er precies vrijgemaakt voor extra reken- en taalonderwijs op de Pabo's?

Antwoord op vraag 6

Voor de periode 2006/2007 tot en met 2008/2009 is in totaal 3,5 miljoen euro beschikbaar voor het ontwikkelen, actualiseren en afnemen van de toetsen. In het kader van de beleidsreactie op het rapport Meijerink ben ik voornemens middelen te reserveren voor ondersteunende activiteiten. De hoogte van het bedrag is nog niet vastgesteld.

Vraag 7

Wat is volgens u de reden dat op de pabo's het hbo-niveau onvoldoende kan worden geborgd? 4)

Antwoord op vraag 7

Zoals ik in mijn brief van 14 april 2008 aan de Tweede Kamer over de nadere planning Kwaliteitsagenda Lerarenopleidingen en Monitor Beleidsagenda Lerarenopleidingen 2005-2008 heb aangegeven, is één van de conclusies uit de Monitor Beleidsagenda dat het curriculum van een deel van de pabo's in 2008 nog niet volledig op orde zal zijn. De invoering van de reken- en taaltoets en de remediërende activiteiten die daarmee samenhangen, heeft naar de mening van de inspectie veel energie gevraagd, hetgeen ten koste is gegaan van de aandacht voor andere thema's. Voorts concludeert de inspectie dat er een spanning blijft bestaan tussen vak- en beroepskwalificaties en mede door het achterblijven van de kwaliteit van toetsing en examinering het hbo-niveau onvoldoende kan worden geborgd.

Om de borging van het hbo-niveau te bereiken, valt volgens de inspectie te denken aan een kennisbasis, een gestandaardiseerd eindassessment en de mogelijkheid op onderdelen gezamenlijk toetsen te ontwikkelen. Met de uitwerking van de Beleidsagenda Leraren is daarvoor al een belangrijke basis gelegd. In de Kwaliteitsagenda Lerarenopleidingen zal ik ingaan op de gevolgen die ik aan de Monitor Beleidsagenda wil verbinden. De Monitor Beleidagenda sterkt mij in mijn opvatting om in de Kwaliteitsagenda Lerarenopleidingen nader uitwerking te geven aan de onderwerpen die ook in het Actieplan LeerKracht van Nederland zijn geagendeerd, zoals het streven naar verdere ontwikkeling van de kennisbasis en het gezamenlijk opstellen van eindtermen en toetsen. Bij de vaststelling daarvan zal ik zelf een rol spelen.

De vraag of met de Beleidsagenda Lerarenopleidingen 2005-2008 ook is bereikt dat elke Pabo van voldoende kwalitatief niveau is, komt aan de orde bij de accreditatie van de Pabo's die uiterlijk in 2009 wordt afgerond. De NVAO zal - zoals aangekondigd in het Actieplan LeerKracht van Nederland - het accreditatietraject op onderdelen intensiveren.

- 1) Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2007-2008, nr. 1946
- 2) de Volkskrant 11 april 2008
- 3) Panamapost jaargang 25 nummer 4
- 4) Monitor Beleidsagenda Lerarenopleidingen 2005-2008